ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Пишіть до своєї сторінки з фабрик, з майнів, лісів, залізниць, фармів і від організацій. Пишіть з усіх уходів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Поширюйте свою газету між робітниками й фармерами! Зробіть свою сторінку справжньою трибуною трудових мас!

ІСТОРІЯ ДІ ПЕС НЕ ЗНАЛА ЩЕ ТАКОГО СТРАШНОГО БЕЗРОБІТТЯ.

Ді Пес, Ман.

Зараз, вчас найбільшого безробіття, буржуазна преса намагається перетягнути робітників з одного кінця Канади в другий. Зчаста появляються в тій пресі, що у такій то місцевості починаються великі роботи й треба робітників. Читаючи оту пресу, неодин робітник видає останнього цента на залізницю і їде в те місце, про яке писалось, що там є робота. Одначе, вже на місці такий робітник переконується, що він став жертвою обману буржуазної преси.

Оте саме помічається зараз в Ді Пес. Робітники зїзджаються з усіх сторін до цього містечка, шукаючи праці. Та не находять її й тут. Збільшають лише так численну армію безробітних у цій місцевості. Тутешній підприємець тартаку, побачивши таке велике число безробітних, які сидять на річкою й живляться рибою, сплять під відкритим небом, зірвав заробітну плату тим робітникам, що працюють у його тартаку. Платня й так мізерна, 30 ц. на годину, зараз платить лише 25 центів. З робітників ніхто не скаже ні слова за зірвання тієї й так мізерної плати, кожний боїться, тремтить, щоби його не прогнали з роботи, бо на те місце вже чекає чимало безробітних.

Правда, поміж самими робітниками можна почути нарікання, та вони тихенькі, й кожний боїться, щоб його бесіди не підслухав бос або його донощик і не подав йому зміст тих розмов про визиск і гнет. От в гемблярській майстерні є такий один босівський донощик, який не тільки самий доносить усякі брехні на тутешніх робітників, але ще й рукави до них закочує. Його так і прозвали робітники "осавулом", як це вони бачили на фільмі Тараса Трясила. За своє "осавулування" він став помічником боса, чимало робітників прогнано через його з роботи і знов кількох має прогнати бос від праці, а все зза доносів і брехнів того "осавула".

Робітник.

ОТАК ВМІЮТЬ ВИЗИСКУВАТИ РОБІТНИКІВ ЛІСОВІ БАРОНИ.

Смут Рак Фолс, Онт.

В одній з тутейших лісових кемпів працює коло 150 робітників при різанні кортів. Компанія обіцяла платити від корта по $2.50, якщо робітник наріже 50 кортів, а коли менше, то тільки $2,25 від корта.

Та головний клопіт не в платні від корта, але в тім, як ті корти компанія міряє. Бос, що відбирає корти, мусить обовязково обтягнути один корт на кожних десять. На це він находить ріжні причини. Каже, що або корт неповний, або занадто великі діри між дрогами, хоч кожний робітник старається складати корти так, щоб бос не мав причин брати собі задармо кожний десятий корт. Та як робітники не старалися б їх складати, то босові не догодять.

Не злі гроші заробляє компанія на харчах. Рахує вона собі $1.10 денно від кожного робітника. То тільки назва харч, але їсти його ніхто не може, бо мясо таке тверде, що треба мати до нього медвежі зуби. Про бараболі і згадувати нема що. Компанія дбає дуже про те, щоб нічого не змарнувалося, тому подає нам зогнилі бараболі в лушпині. Взагалі, не можна навіть описати злиденного життя цих робітників, що майже задармо роблять на лісових баронів, накопичують для них великі зиски, а самі навіть людського харчу не бачуть.

Робітники, як звичайно, мовчать, бо бояться втратити і ту роботу, що мають. Про організацію не думають, робітничими ґазетами не дуже цікавляться, а деякі навіть ворожо відносяться до робітничого руху.

Працював тут один галицький українець, що за часів небіжки Австрії був якимсь капралем. Він дуже гордився тою "високою" військовою рангою і сильно ненавидів більшовиків. Але я вірю, що його ненависть до більшовиків стала трохи меншою, коли він сквітувався по трох місяцях праці і зажадав від компанії рахунку. Ну, компанія рахунок завжди має, тільки не на користь робітника, а на свою власну. Цей робітник нарубав 61 кортів дров. З цего 6 кортів відтягнено йому "локеджу", опісля представлено йому рахунок за борт і за знаряди, що брав в компанії, а на решту виписано йому чек на $23. Почіхався цей вещасник, хоч його не свербіло, і пішов шукати іншого заняття.

Незадовго компанія сквітує всіх робітників, бо скінчиться лісовий сезон. Тоді ці робітники виїдуть відси майже без цента, бо компанія предложить їм такий самий рахунок, як тому вещасному австрійському капралеві. Що ж вони тоді зроблять? А що ж, підуть до міста і прилучаться до армії безробітних.

Працює тут горстка словацьких робітників, переважно іміґрантів. Робітничим питанням вони не цікавляться. Читають якусь релігійно-патріотичну ґазету, щось подібного, як петлюрівський "Укр. Голос".

І так виглядає мені, що нема добра в Канаді ніде, хіба на сторінках "Укр. Голосу". Як би так патріотичні редактори завдали собі труду і приїхали сюди та побачили на власні очі, як колишні "народні герої" з української галицької армії борються зі злиднями і проклинають цей "фрі контрі" та українських патріотів, тутейших і старокраєвих, то не трубили б на дишальтах своїх ґазет про "добробут" в Канаді.

Робітники, а головно українські іміґранти, не повинні вірити продажним шкурам з патріотичних таборів. Їм треба шукати правди і ненавидіти патріотичні брехні. Їм треба орґанізуватись в боєві робітничі орґанізації і читати свою робітничо-фармерську пресу. Бо тільки тоді пізнаються вони на патріотичній роботі наших неньколюбців і відвернуться від неї та підуть шляхом визволення.

Експлюатований.

РОБІТНИКИ КИДАЮТЬСЯ В РІКУ, А ФАРМЕРІ СТРІЛЯЮТЬ СЕБЕ.

Едмонтон, Алта.

Читаючи жовтоблакитну пресу, здається, що в Канаді і других капіталістичних країнах — не життя, а рай. Зате, навпаки в Союзі Радянських Республік, писаки жовтоблакитної преси пишуть, що робітництво й селянство сотнями гине з голоду, а тих, які не згинули з голоду, більшовики розстрілюють.

Читає не один робітник такі нісенітниці і не застановляється, чому ця преса так пише, але злоститься, що в Радянськім Союзі таке робиться. Не один каже: "Де ж тепер шукати правди, коли вже там робітники при владі і ті також проти працюючих?"

Таке можна почути кожного дня, не від панків, а таки від чорнороба, який ходить голодний та обдертий в тій країні, де патріотична преса щебече про "добробут".

А чому робітники так говорять? Чому ще є велике число робітників, що так думають? Тому тільки, що вони не дивляться на світ своїми очима, не живуть своїм розумом, тільки розумом збанкротованих панків, від яких в кожнім місті і містечку аж кишить.

Але гляньмо на той добробут своїми власними, не патріотичними очима, а тоді побачимо його в цілій його наготі. Оце беру я "Едмонтон Джорнал" з 3 березня і лиш в цім однім числі находжу:

"В Едмонтоні незнаний чоловік відобрав собі життя кидаючись в Саскечеван Ривер. Поліція шукає за причинами самовбивства. Сталось це в неділю, 30 березня, в годині 3.45 по полудні."

В Клір Гиле на фармах В. Дж. Бойд відобрав собі життя. Пустив собі кулю в голову з 22 на 23 березня. Сусід Джеймс Стенфорд знайшов його замерзле тіло в ліску на фармі.

В північному дистрікті, на підставі звіту одержаного від констабля Монтона, в околицях Слейв Лейк і Лонг Айленд між треперами великий голод і слабість.

В самому ж Едмонтоні сотки робітників ходять без роботи, голодні й обдерті. Мітінґи безробітних, які відбувалися кожного тижня в Українськім Робітничім Домі, відбуваються зараз на Маркет Сквер, бо згадана саля не могла помістити всіх учасників. Преса каже, що в Едмонтоні безробітних є около 800, але коли взяти дійсний підрахунок, то нарахуєш три рази по 800.

І ті безробітні, які ще не зрозуміли, як треба боротися проти безробіття і голоду, находять один вихід: відбирають собі життя. Тому важним є, щоби кожний робітник, який вже зрозумів, що він повинен стояти в робітничих орґанізаціях і читає робітничу пресу, старався переконувати тих робітників, що ще не збулись патріотичного чаду, що вони повинні читати робітничу пресу, яка вчить боротися за краще майбутнє.

Око.

ЗА СВОЇ ГРОШІ РОБІТНИКИ НЕ МАЮТЬ ПРАВА НАЗНАЧУВАТИ СОБІ ЛІКАРЯ.

Лондон, Онт.

В цім місті є велика відливарня заліза, в якій колись працювало кількасот робітників, але з заведенням системи спід-ап, більш як половина робітників втратили роботу.

Але і та оставша половина робітників мусить зносити страшний визиск, мусить працювати з подвійною скорістю і мусить мовчати, бо інакше в панів справа коротка. За брамою є досить голодних робітників, які знають, що трудно їм дочекатися праці, хіба тоді, як компанія відправить з роботи якогось "непослушного" робітника, або як котрийсь з них впаде жертвою благословенної системи спід-ап.

Кожного тижня компанія стягає по 10 центів з кожного робітника на лікаря. Робітники за свої гроші хочуть назначити свойого лікаря, а компанія опирається на своїм. Вже через кілька років робітники вибірають голосованням одного лікаря, який є досить людяною особою. Та тим лікарем компанія не хоче бути вдоволена, бо в цій відливарні трапляється багато серйозних випадків каліцтва і згаданий лікар не позволяє покаліченому робітникові вертати до праці, аж доки він цілковито не одужає. Розуміється, компензейшин борд мусить платити такому робітникові відшкодування, а це компанії не на руку. Тому вона постаралася назначити до компензейшин борду свойого лікаря.

Працював тут один робітник на прізвище Петро Зубик. При помочі сильного вітрака він мав чистити деякі річи. Робота була небезпечна, треба було працювати, надягнувши на себе маску, бо вітер гонив в очі твердим піском.

Захорував цей робітник і пішов до компанійного лікаря. Довелось пролежати кілька тижнів в ліжку. Вкінці компанійний лікар сказав йому, що він вже здоровий і мусить йти до праці. Згаданий робітник не був здоровий, але до праці йти мусів, щоб не остатися без куска хліба з своєю фамілією.

Повернувши до праці, він не поробив довго, бо на другий день захорував небезпечно і покликав собі другого лікаря. Лікар, провіривши його слабість, заявив, що він не повинен був вертати до праці, бо тим собі дуже пошкодив і мусить тепер йти до шпиталю.

Цілих два тижні мучився цей нещасний робітник в шпиталі, доки смерть не положила кінець його мукам. Та його муки скінчилися, але його дружина і двоє дітей мусять дальше мучитися без нього.

Так то капіталісти кладуть в могилу тисячі молодих робітників. Їм не в голові, що робітники оставляють свої фамілії без ніяких средств до життя, вони не бачуть плачі робітничих дітей-сиротів. Очі їх засліплені зиском, совість їх наповнена захланністю.

Тільки повалення нинішної системи при помочі революційного робітництва положить кінець страшному визискові людини людиною.

Робітник.

ПІЯТИКА І КАРТОГРАЙСТВО НА ДЕННІМ ПОРЯДКУ.

Ді Пес, Ман.

Бажаючи найти одного товариша, до котрого я мав важну справу, зайшов я до одного тутейшого стору, де на горі мешкали робітники.

Тут саме і мешкав мій товариш. Виходжу я на гору, і глянув крізь відчинені двері до одної кімнати. Кімната повна диму, а коло стола сидять робітники і аж пріють коло покура.

Всі вони мені незнайомі, окрім одного чоловіка, який прибув до Канади з Радянського Союзу по революції. Побачивши мене, цей "ідеаліст" натягнув шапку на вуха і хотів таким способом закритися від мене. Видно, що трохи змішався моєю несподіваною візитою і неприємно йому було, що я застав його при такій "ідеальній" праці.

Я приглядався короткий час групі цих картограїв і нічого не чув від них окрім клятьби. Одному з ним не повелось в грі, бо став на ноги і зачав кляти богові. Схопився другий картограй і став в обороні бога з затисненим кулаком. Думав я, що зараз прийде до рукопашні, але якось обійшлося без неї.

Нараз входить до кімнати другий робітник з гальоном в руці і прямує до другої кімнати. Картограї встають від стола і йдуть за ним. Та хтось доніс властителеві стору і цей вибіг на гору та розігнав цю шайку.

Я не дуже дивуюся несвідомим членам тої шайки. В них карти і самогон на деннім порядку, але дивуюся тому "ідеалістові", який нераз мені самому говорив, яку то завзяту кампанію провадить радянський уряд проти всякої деморалізації. Цей самий "ідеаліст" нарікає на деморалізацію в Канаді і каже, що проти неї треба гостро боротися, а його боротьба зачинається і кінчається на покурі.

Хто його не знає і стане з ним говорити, тому здається, що це людина поступова і може багато зробити на культурно-освітнім полі. Так, на словах, він борець-ідеаліст, але на ділах не ріжниться він нічим від тих несвідомих картограїв, що останій цент програють в карти і опісля жебрають квадра на обід.

Робітник.

ЩЕ ОДНА З МНОГИХ ЖЕРТВ СТРАШНОГО КАПІТАЛІСТИЧНОГО ВИЗИСКУ.

Брентфорд, Онт.

Зараз існує велике безробіття по цілій країні. Робітники мандрують з одної місцевости до другої залізничими шляхами і гостинцями. Утомлені і голодні. А коли бачуть, що не можуть найти праці, не можуть вже довше мучитись, кидаються під колеса потягу.

Такий випадок стався тут 27 березня ц. р. пів милі від міста. Сіенарський потяг вбив робітника і перетяв його тіло на три части. Ніхто не знає, хто він був і звідки походив. Тільки буржуазна преса розписалась, що певно чужинець і що коло него нічо не найдено, ні документів, ні грошей. І це свідчить, що то був голодний безробітний.

На другий день поліція ходила по хатах чужинців і питала чи хто знає, щоб десь хто пропав. Коли це не помогло, провінціональна поліція відфотографувала голову вбитого робітника, розліпила фотографію всюди по місті, щоб пізнавали. Однак і це не принесло ніякого успіху.

Виходить, отже, що це був незнаний, мандруючий робітник, який не мав іншого виходу, тільки кинутися під потяг. Інжінер дав звіт, що цей чоловік нічо не робив, щоби уникнути нещастя.

Робітники збудували залізні дороги хіба на те, щоби на них гинути? Певно, що ні! Але ті, котрі їх не будували, вигідно їздять потягами, ще й дивіденди беруть. А воно так є, що одна кляса нічого не робить і має всего подостатком, а друга робить, будує і нічого не має. Як ти голодний, то можеш собі голодувати, а як не хочеш ходити без роботи, можеш кидатися під потяг. Але не вільно тобі голодному впімнутись, щоб тобі дали їсти, бо пани мають закони, бють по голові клобами і засуджують на кілька місяців за волокитство.

Ми повинні стояти в робітничих орґанізаціях, котрі вчать нас, як боротися за своє існування. Стаючи в ряди орґанізованих робітників ми будемо боротися, щоб знищити несправедливу систему і заведемо справедливий ляд, — лад такий, в якому будуть всі рівні.

Робкор.

В КРАЇНІ "ДОБРОБУТУ" ВЕЛИКА АРМІЯ БЕЗРОБІТНИХ ВИСТАВЛЕНА НА ГОЛОДОВУ СМЕРТЬ.

Монтреал, Кве.

В країні "добробуту", в Канаді, армія безробітних росте з кожним днем. В самім Монтреалі доходить вона до 45 тисяч. Кожного дня побачите тисячі монтреальських робітників і робітниць, що вистоюють під брамами фабрик в тій надії, що вдасться їм дістати працю. А тої праці, як не було, так немає. Не мають ні годи робітники і робітниці продати свої руки монтреальським фабрикантам, бо в капіталістичній індустрії настала кріза, якої теперішня система ніколи не потрапить розвязати. Розвяже її успішно працююча кляса, коли обєднається довкола своїх революційних орґанізацій і знищить капіталізм.

Частина робітників, яка ще працює, чи то по фабриках чи ресторанах, мусить працювати серед дуже несприятливих обставин. Не можна ніяк реагувати на довгі години праці, на зниження заробітної плати, бо боси довго не церемоняться з такими. Вони знають, що робочих рук не бракує і кожного невдоволеного робітника негайно проганяють з роботи. Тому навіть і ті, що працюють, не можуть ніяк звести кінців до купи, не можтуь дати своїй фамілії людського життя.

Дуже мало робітників працює повний час. Велике число працює по три або чотири дні тижнево, бо оце капіталістична раціоналізація праці доводить до того, що місце 20 робітників заступить один робітник, а 19 оставших можуть пухнути з голоду в країні великого "добробуту".

І де ви не глянете, всюди побачите страшні наслідки капіталістичної раціоналізації праці. Навіть в такім малім місті як Лашін, находиться зараз армія з 2,000 безробітних. Голодні робітники і робітниці стоять довгим рядом в так званій "суп лайні" і чекають на горнятко зупи, на яку панський собака і глянути не хоче.

Навіть і за ту зупу платять не пани, а самі робітники. Бо коли місто видає гроші на оту теплу воду, то воно стягає їх з робітників при податках.

Ніхто не старається поліпшити незавидну долю робітників. І ніхто її не поліпшить тільки робітники. Не треба нам ділитися на ріжні табори, треба нам всім обєднатися і під проводом революційних робітничих орґанізацій піти наступом на капітал і знищити його до самих основ.

М. Р.

ТОВАРИШКО! ТОВАРИШУ!

З "Українських Робітничих Вістей" ви довідаєтеся про світові політичні події, про робітничий всесвітній рух. Але вам треба також читати дещо більше з области науки, літератури. Тому, передплатіть собі двотижневий ілюстрований журнал

"РОБІТНИЦЮ"

що ширить клясову освіту і знання науки. Матеріял однаково цінний так для робітниць, як і для робітників. Річна передплата $1.50, піврічна 80 ц.

Ширіть "Робітницю" скрізь! Передплачуйте і збирайте передплату від инших!

Адресуйте так:

The Workingwoman

UKRAINIAN LABOR TEMPLE

Cor. Pritchard and McGregor Sts., — Winnipeg Man.

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді.

Журнал цікавий і корисний так для дітей, як і для старшої молоді. В кожному числі багато ілюстрацій.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата виносить тільки 50 центів. Поодиноке число 5 центів.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD

Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — — Winnipeg, Man.